

สภาพและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

An Operational condition and Academic Process Development Guideline of Secondary schools under the Secondary to Education Service Area Office 38

ชัยวัฒน์ บรรลือ

Chaiwat.b@psru.ac.th

ดร.อดุลย์ วังศรีคุณ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือโรงเรียนสังกัดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 47 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 44 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รอง/หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 38 จำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ 1) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือด้านงานทะเบียนนักเรียน ส่วนด้านที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือด้านการวิจัยและพัฒนาสถานศึกษา ส่วนแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 มีดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการมีการจัดการแต่งตั้ง คณะกรรมการสถานศึกษา พิจารณาจากบุคคลที่มีความเสียสละเวลา ให้กับทางวิชาการ และโรงเรียน มีความรู้ ความตั้งใจ ในระบบการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการสร้างความตระหนักให้ครู รู้จัก และเข้าใจนักเรียน แผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดให้ชัดเจน สิ่งที่ได้รับ ทั้งด้านความรู้ แล้วทักษะกระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิธีสอน การใช้เครื่องมือในการวัดผล ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง และกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนในการวัดผล และประเมินผลการเรียนในแต่ละภาคเรียน ให้ครูผู้สอนทุกระดับชั้น ทุกกลุ่มสาระ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านงานทะเบียนนักเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบนิเทศติดตาม การดำเนินงาน และคอยอำนวยความสะดวก ในการดำเนินกิจกรรมของผู้เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามภาระงานที่กำหนด ด้านการแนะแนวการศึกษาจัดบริการต่างๆให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ด้านการวิจัยและพัฒนาสถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดทำวิจัยของครู ตามความสนใจโดยกำหนดให้ครูผู้สอนแต่ละคนเสนอเค้าโครงวิจัย มาพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณเพื่อทำการวิจัย

คำสำคัญ : งานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาสพม. 38

ABSTRACT

The objectives of this research were for studying about the operating conditions and guide development of academic administration of secondary schools under the Secondary Education Service Area Office 38. The research was carried out in 2 phases 1. Studying the operating conditions of secondary schools under the Secondary Education Service Area Office 38. The population used in this research was the school in the Office of the Secondary Education Service Area were 47 schools. The sample group were 44 schools principal, head of academic affair department, head and teachers under the Secondary Education Service Area Office 38 were 264 people. The instrument was used consists of 5 rating scale questionnaire. The statistics were used to analyze the data comprised of mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D.). 2. studying the guideline development of academic administration of secondary schools under the Secondary Education Service Area Office 38. The sample group were qualified committee 10 people, The instrument was the interview and The data analysis was content analysis.

The result were found that the overall operating conditions of secondary schools under the Secondary Education Service Area Office 38 were at high level. The aspects that gained the highest average level were student registration, and the lowest average level were research and development for school. For the guide development of academic administration of secondary schools under the Secondary Education Service Area Office 38. Academic planning has appointed the school Board considered from a person who have sacrificed time and the school have knowledge and intention in the education system. Learning management created awareness for teachers to know and understand students. Teaching Plan make clear what students receive as knowledge, the process skills that are the concept. Principles and relationships include desired characteristics, teaching methods, using the instrument to measure. For measurement and evaluation have the meeting the parents at least twice a semester and set a school policy for measurement and evaluation in each semester. Teachers in every level and subject give opportunity students and parents to participate in assessment. For Student registration Students are assigned responsibility for following up, monitoring, operation and facilitating to carry out the activities of the concerned persons according to the prescribed tasks. Educational guidance provides services include career, personal and social. The research and development for school has provided budget for the research of teachers. Each teacher offers a research layout to consider the budget allocation for research.

Keywords : Academic, Secondary schools, spm.38

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, 2540 : 15) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 เช่นเดียวกัน และในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา ระบุไว้ใน มาตรา 22 ถึงมาตรา 30 ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ระบุไว้ว่า บทบาทสำคัญของสถานศึกษาต้องยึดหลักตอบสนองต่อผู้เรียน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน มีความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการเรียนการสอนต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เหมาะสมกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน มุ่งเน้นประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติและพฤติกรรมการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม วัตถุประสงค์และประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับ และรูปแบบการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางและให้ความสำคัญการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมุ่งหวังให้โรงเรียนมัธยมศึกษาได้ใช้เป็นคู่มือในการประเมินความจำเป็นพื้นฐานเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุตรวมทั้งเป็นเครื่องมือให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้ในการบริหารจัดการ และสนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามสภาพที่แท้จริงในโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ และสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ในการดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ , 2552 : 10)

การบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบเป็นอันดับแรก และจะต้องให้เวลามากกว่างานด้านอื่น ๆ โดยมีหน้าที่เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ ให้คำแนะนำร่วมกับคณะครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆอย่าง ที่สำคัญที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษา โดยส่วนมากมักจะให้ความสำคัญ กับธุรการ งานการเงิน หรือการก่อสร้างอาคารสถานที่ เพราะเป็นงานที่เห็นผลชัดเจน และรวดเร็ว ให้ความสำคัญกับงานวิชาการน้อยกว่างานด้านอื่นๆ มักมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางแผน และบริหารแผนงานวิชาการ จึงทำให้การบริหารงานวิชาการไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และผู้บริหารมักจะไม่ได้ให้ความสำคัญกับงานวิชาการ

หากเปรียบงานแผนงานเป็นสมอเป็นแผนที่ เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการก็คือหัวใจของสถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกกันไม่ได้ การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ต้องตระหนักว่าหัวใจของการจัดการศึกษาคือผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการโรงเรียนใดเป็นอย่างไรดูได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2552 : 3) การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ที่จัดสอบโดย สทศ. ซึ่งจะใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดต่างๆให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ และยังเป็นตัววัดระดับการศึกษาของเด็กไทย สำหรับการทดสอบการทดสอบการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2560 พบว่า วิชาที่ได้คะแนนมากที่สุดคือวิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 51.94 วิชาที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 21.74 ส่วนคะแนนเฉลี่ยรวม 5 กลุ่มสาระวิชา ได้คะแนน 37.66 มีผู้ที่สอบได้ 0 คะแนน จำนวนถึง 5 วิชา ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ มีวิชาที่ได้คะแนนเฉลี่ยเกินครึ่งเพียง 1 วิชา คือ ภาษาไทย สะท้อนให้เห็นคุณภาพการเรียนการสอน ของโรงเรียนในประเทศไทย รวมไปถึงสะท้อนให้เห็นการ

บริหารงานวิชาการในโรงเรียน ว่าควรที่จะต้องเร่งแก้ไข และปรับปรุงการปฏิบัติงานโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการจัดการศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 47 โรงเรียน การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแต่ละแห่งมีสภาพและปัญหาแตกต่างกันออกไปตามสาเหตุจากรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ได้คะแนน 36.42 ส่วนคะแนนเฉลี่ยรวม 5 กลุ่มสาระในระดับประเทศได้คะแนน 37.66 จะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับประเทศ พอเจาะลึกลงในรายวิชาจะพบว่าเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 กับคะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของระดับประเทศ พบว่า คะแนนเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของระดับประเทศ จากคะแนนข้างต้นยังพบว่าโรงเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ย 5 กลุ่มสาระต่ำกว่าระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 89.36 และโรงเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ย 5 กลุ่มสาระต่ำกว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 คิดเป็นร้อยละ 78.72 แสดงให้เห็นถึงการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38, 2561)

ด้วยเหตุที่กล่าวมานี้ถือได้ว่า งานวิชาการของโรงเรียนมีบทบาทที่สำคัญมากต่อการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ให้ได้ผลเนื่องจากงานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะต้องดำเนินการเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 เพื่อที่จะนำผลไปประกอบการพิจารณา ปรับปรุงแก้ไข การบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 382. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) การวัดผล และประเมินผลการเรียน 4) งานทะเบียนนักเรียน 5) การแนะแนวการศึกษา 6) การวิจัยและพัฒนาสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น โรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 38 จำนวน 47 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รอง/หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ข้อมูลครุ ฌ วันที่ 1 ตุลาคม 2560)กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 44 โรงเรียน โดยใช้ตารางของเคลซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1986 : 345 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) รวมทั้งสิ้น 264 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38.แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38

การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เสนอผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ที่เป็นสถานที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก เสนอผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยโดยการสัมภาษณ์ตามวันเวลาสถานที่นัดหมายวิเคราะห์การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

สรุปผล และอภิปรายผล

ตอนที่ 1

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญและนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ในภาพรวม

ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 มีการกำหนดให้การดำเนินงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายและกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย โดยผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆในแต่ละสถานศึกษาจะนำมาประกอบการดำเนินงานภายในโรงเรียน ตลอดจนการสร้างทีมงานสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อหาแนวคิดใหม่ๆไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาโรงเรียนด้านต่างๆให้มีความ

พร้อมและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตั้งนั้นในการดำเนินงานวิชาการดังกล่าว จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน มีความเห็นต่อการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องการศึกษาของนครเรศ ศรีเกื้อกุล (2559: 211-212) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องการศึกษาของโสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553 : 131 -132) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมและรายด้านงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน และยังสอดคล้องงานวิจัย ของสมยศ คงสิน (2558 : 63-66) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน จังหวัดพิจิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า ในภาพรวมสภาพการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดพิจิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 อยู่ใน ระดับมากเช่นกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือด้านงานทะเบียนนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตาม ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการมีระเบียบงานทะเบียนนักเรียนในทุกระดับชั้นด้านที่มีการดำเนินงานน้อย ที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนาสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่น้อยกว่าด้านอื่นๆ อาจจะเป็น เพราะ งานวิจัยเป็นงานที่มีรูปแบบทางวิชาการสูง บุคลากรในโรงเรียนในสังกัดมัธยมศึกษาเขต 38 ยังขาด ความรู้ ความชำนาญการ ประสบการณ์ ในการทำการวิจัย แต่บุคลากรเกือบจะทุกคนจะให้การยอมรับว่า การ ทำวิจัยเพื่อที่จะนำผลการวิจัยนั้นมาพัฒนาการศึกษานั้นเป็นเรื่องดีและมีความจำเป็นอย่างยิ่งแต่ด้วยเหตุผล ข้างต้นประกอบด้วยข้อจำกัดเรื่องเวลา และครูแต่ละคนมีภาระงานรอง จึงทำให้การวิจัยเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ซึ่งสอดคล้องการศึกษาของสิรินทิพย์ เอี่ยมสาหร่าย (2559 : 89) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงาน วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอหนองบัวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า การดำเนินงานวิชาการ ด้านที่มีปัญหาอันดับสูงสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 2

1. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ในภาพรวม ที่มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยและพัฒนา สถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา สนับสนุน การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพขึ้น ดังนี้ 1. ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ดำเนินการประชุมประจำปีการศึกษา เพื่อสรุปปัญหา ต่างๆ ที่ได้ดำเนินการมาตลอดปีการศึกษา 2. หาสาเหตุของปัญหา และหาวิธีการแก้ไข 3. จัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี 4. พัฒนาครูให้ เน้นนักวิจัย มีความรู้ในงานวิจัย การทำวิจัย 5. จัดสรรงบประมาณในการทำวิจัย ของครู 6. ลดภาระงานสอนของครูที่จะทำวิจัยลงบ้าง เพื่อให้มีเวลาการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ Rupun (เพ ชริน สงค์ประเสริฐ และคณะ. 2551 : 48-64 ; อ้างอิงมาจาก Rupun. 2003) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณและการบริหารทั่วไป จะประสบความสำเร็จได้จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ในการวางแผนการทำงานและการร่วมกิจกรรมการทำงานทุกขั้นตอนที่กำหนดไว้ ซึ่ง การศึกษาดังกล่าวจะตอบสนองต่อการปฏิรูปโครงสร้างทางการบริหารการศึกษา การวางแผนดำเนินการใช้ หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับติดตาม การประเมิน การสรุปผลและการปรับปรุง พัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2546: 32) กล่าวว่า งานวิชาการ เป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางและมีความสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนมุ่งสนองต่อความสำเร็จ

ของงานวิชาการทั้งสิ้น การที่โรงเรียนจะจัดงานวิชาการให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน จึงควรให้ความสนใจในงานวิชาการเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งขอบข่ายของงานวิชาการนั้น และยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 29-31) กล่าวว่า ต้องดำเนินงานวิชาการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล และประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ควรส่งเสริมให้ความรู้ พัฒนาทักษะให้บุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาครูให้ เน้นนักวิจัย มีความรู้ในงานวิจัย การทำวิจัย เพื่อส่งเสริม และพัฒนา งานด้านวิจัยในการดำเนินงานวิชาการ

2. สถานศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณในการวิจัย ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อเป็นการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษา ในการทำวิจัย เพื่อเพิ่มความสำเร็จในการดำเนินงานวิชาการ

3. บุคลากรในสถานศึกษา ควรตระหนักในการดำเนินงานด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

- นครเรศ ศรีเกื้อกุล. (2559). สภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).
ครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชมศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เพชริน สงค์ประเสริฐ และคณะ. (2551). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 10(2), 48-64 ; พฤษภาคม – สิงหาคม.
- สิรินทิพย์ เอี่ยมสาหร่าย. (2559). แนวทางการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอหนองบัวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมยศ คงสิน. (2558). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาพ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. (2561). ผลการประเมินการทดสอบระดับชาติ (O-NET) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. สุโขทัย : สพม.38
- โสภา วงษ์นาคเพ็ชร. (2553). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).
ครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร.